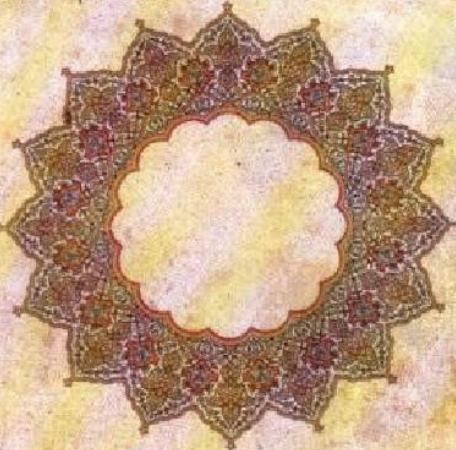

همایش قرآن کریم و هنر

- هنر برایه معاشره قرآن
- آدب شعر اسلامی و مذهبی مصونه قرآن
- حفظ و سر قرآن تکمیل در جهات سلام

قرآن
الْقُرْآن

سازمان
سازمان اسناد و کتابخانه ملی

مطالعه تأثیر تزیینات هنرمنوی در تزیین قرآن‌های موجود در موزه قرآن امام رضا (ع)

ابوالفضل صادق‌پور فیروزآباد / مقاله مستخرج از پایان نامه کارشناسی ارشد پژوهش هنر دکتر علی‌اصغر شیرازی / استادیار و عضو هیأت علمی دانشکده هنر دانشگاه شاهد

چکیده

پس از حاکمیت اسلام، مانوبان مالند ادیان دیگر در ایران مدت چند قرن از آزادی شنبی برخوردار شده، در تعامل با حاکمان جدید قرار گرفته‌اند، و بدون تردید حاکمیت جدید، از تجربه‌های مختلف سرزمین‌های جدید به ویژه ایران بهره می‌برد. در همین هنگام بود که ایرانیان هنر خود را در خدمت مسلمانان قرار دادند. به مرور و با گسترش اسلام، سنت و فن تزئین و تذهیب کتابت قرآن کریم به تأثیر از هنر گذشتہ ایرانیان، قرار گرفت، به طوری که فن تزیین و تذهیب کاری در ادوار اسلامی هنر ایران، مقامی والا یافت. از جمله آثار ادوار قبل از اسلام در ایران، آثار هنرمنوی است که اندیشه و تفکرات مذهبی خود را در قالب آثار هنری مصروف تبلیغ و گسترش می‌دادند. این آرزوه اگرچه به نقاط شرقی ایران کوچ کرده، و همچنان به غرب روان شدند، اما در دور اسلامی و در حکومت‌های مسلمان در ایران و عراق حضور داشتند که تاریخ موید آن است. این پژوهش سعی بر آن دارد تا با بررسی تأثیر تکاره‌های مالوی بر تزیینات قرآنی به لریاطات عمیق‌هنری موجود و تعالی و تکامل آن در دوره‌های بعد را بررسی نماید. لذا اهمیت این موضوع به عنوان کشف اشراکات و شاکله‌های هنری تأثیرگذار بر دوره‌های بعدی و بررسی سیر تحول آن، می‌تواند وابستگی‌های فرهنگی و نیز ریشه‌یابی عناصر تزیینی در هر دوره تاریخی و استمرار و نفوذ این تأثیر و تأثیرات، مرا امکن شاخت هر چه بیشتر این اشتراکات هنری و فرهنگی موتّر واقع گردد.

هدف این پژوهش باقتن و پژوهگی‌های تصویری، تونی و نیز نوع عناصر به کار رفت هنرمنوی در تزیین نسخه‌های خطی قرآن کریم از آئین اول تا ششم هجری موجود در موزه قرآن امام رضا (ع) می‌باشد، که در این مقاله به صورت تطبیقی عناصر مشترک فوق مشخص می‌گردد. روش این تحقیق به صورت توصیفی- تحلیلی و شیوه‌گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای و میدانی است.

وازگان کلیدی: قرآن، هنر اسلامی، مالوی، هنر مالوی، موزه قرآن امام رضا (ع)

مجموعه مقالات

قرآن کریم و هنر

قرآن کریم و هنر

اعضای شورای علمی همایش

حبيب الله آيت الله - محمد على رجبى - على اصغر شيرازى
بهمن نامور مطلق - محمد مهدى هراتى